

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні вченої ради
філологічного факультету
протокол № 6 від 22.01.2020 р.

ПРОГРАМА

додакового фахового випробування вступників,
які здобули ступінь вищої освіти за іншою спеціальністю,
для здобуття ступеня освіти «Магістр»
за спеціальністю 035 «Філологія»
зі спеціалізації 035.10 «Прикладна лінгвістика»
Освітня програма «Прикладна лінгвістика»,
у 2020 році

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Важливим завданням додаткового фахового випробування постає пошук вступниками взаємозв'язків між різними лінгвістичними курсами й уміння застосовувати набуті знання в різних лінгвістичних курсах при розкритті певного теоретичного, теоретико-прикладного чи суто прикладного питання або в суто практичному аналізі того чи іншого лінгвістичного явища.

Додаткове фахове випробування вступників для здобуття ступеня освіти «Магістр» охоплює всі розділи курсу сучасної української літературної мови та блок з прикладної лінгвістики, який має на меті виявити рівень засвоєння фахових знань та вмінь, визначених галузевими стандартами вищої освіти для бакалаврів, що зумовлює готовність вступників до здобуття СО «Магістр».

Випробування передбачає перевірку й оцінку сформованості в претендентів фахових компетентностей (містять знання про систему й структуру мови, правил її функціонування в процесі комунікації, здатність використовувати формальні засоби та оперувати правилами, за допомогою яких мовні одиниці вибудовуються в осмисленні висловлювання), які вступники повинні продемонструвати під час складання додаткового фахового випробування.

ПРОГРАМА

додаткового фахового випробування вступників,
які здобули ступінь вищої освіти за іншою спеціальністю,
для здобуття ступеня освіти «Магістр»
за спеціальністю 035 «Філологія»
зі спеціалізації 035.10 «Прикладна лінгвістика»
Освітня програма «Прикладна лінгвістика»,
у 2020 році

ПРИКЛАДНА ФОНЕТИКА

1. Предмет і завдання прикладної фонетики: основні поняття, застосування, зв'язок з іншими науками.
2. Методи експериментальної фонетики: рентгенографія, кінорентгенографія, палатографія, тензопалатографія.
3. Принципи творення звуків та їхні акустичні властивості: об'єктивні та суб'єктивні звукові характеристики.
4. Принципи спектографії мовленнєвого сигналу.
5. Принципи осцилографії мовленнєвого сигналу.
6. Моделювання у фонетиці й фонології. Парадигматична і синтагматична моделі.
7. Аналоговий і цифровий звук.
8. Методи й алгоритми цифрової обробки мовленнєвих сигналів.
9. Формати цифрового звука.
10. Системи синтезу мовлення Text – to – speech.

ЛЕКСИКОГРАФІЯ

1. Лексикографія як наукова дисципліна.
2. Загальна типологія словників.
3. Комп'ютерні технології в українській лексикографії. Автоматичні словники: загальна характеристика. Основні напрями в автоматизації української лексикографії.
4. Тлумачні словники української мови.
5. Термінологічні словники української мови.

АВТОМАТИЧНЕ ОПРАЦЮВАННЯ ПРИРОДНОЇ МОВИ

1. Комп'ютерні апаратні й програмні засоби обробки звукового мовлення.
2. Головні характеристики звукового й мовного сигналу. Цифровий звук.
3. Історія систем розпізнавання мовлення.
4. Аудіолітература: загальна характеристика, типологія і технології створення.
5. Електронний голосовий феномен. Ефект Мак-Гурка.
6. Загальна структура системи автоматичного розпізнавання мовлення.
7. Основні методи автоматичного розпізнавання мовлення.
8. Загальна структура системи автоматичного синтезу мовлення.
9. Просодичний і фонетичний процесори у системі синтезу мовлення.
10. Хронологічні аспекти проблеми синтезу мовлення.

ПРИКЛАДНА МОРФОЛОГІЯ

1. Рівні розуміння тексту комп'ютером. Підходи до АМА тексту.
2. Лінгвістичні засади створення автоматичного морфологічного аналізу тексту.
3. Експериментальні та промислові системи АМА. Доморфологічний аналіз.
4. Доморфологічний аналіз (виділення в тексті одиниць, які не мають морфологічного статусу).
5. Автоматичний морфологічний аналіз на основі графемного аналізу.
6. Автоматичний морфологічний аналіз з використанням словника основ
7. Контекстний аналіз у системах АМА. Зняття омонімії прикметника і дієприкметника за опорними точками.
8. Автоматична побудова парадигми слова (лематизація).
9. Морфологічна анотація корпусів текстів.

ПРИКЛАДНИЙ СИНТАКСИС

1. Основні підходи до аналізу синтаксичних структур.
2. Поняття парсингу.
3. Дерева залежностей як спосіб подання синтаксичної структури речення.
4. Аналіз за безпосередніми складниками.
5. Поняття зони синтаксичних зв'язків.
6. Поняття валентності. Погляди Л.Тюньєра.
7. Принципи граматики залежностей.
8. Основні правила побудови дерева залежностей.
9. Моделювання синтаксичних одиниць. Структурна схема речення.

ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ПЕРЕКЛАДУ

1. Перекладознавство як наука. Галузі перекладознавства.
2. Типи перекладу.
3. Трансформаційний та інтерпретаційний підходи до перекладу.
4. Проблема еквівалентності лексичних одиниць.
5. Способи перекладу лексичних одиниць.
6. Способи перекладу фразеологічних одиниць.
7. Граматичний рівень перекладу (морфологічні особливості).
8. Граматичний рівень перекладу (синтаксичні особливості).
9. Машинний переклад. Типи систем машинного перекладу.
10. Типові помилки машинного перекладу, їх причини.

КОМП'ЮТЕРНА ЛІНГВІСТИКА

1. Комп'ютерна лінгвістика як напрям прикладної лінгвістики. Основні напрями комп'ютерної лінгвістики.
2. Моделювання як основний метод прикладної та комп'ютерної лінгвістики.
3. Методи та інструментарій комп'ютерної лінгвістики.
4. Внутрішня структура словника серії «АБВ»: принципи й особливості побудови. Механізм транскрибування.
5. Інформаційні технології в лінгвістиці.
6. Системи розпізнавання тексту.
7. Штучні нейронні мережі.
8. Автоматичне реферування та анотування.
9. Таргетинг й автоматичне визначення тематики тексту.
10. Машинний переклад. Системи з використанням пам'яті перекладів.
11. Основні аспекти застосування регулярних виразів.
12. Моделювання в комп'ютерних системах.
13. Корпусна лінгвістика: історія становлення і сучасні досягнення.
14. Основні параметри укладання корпусів текстів.
15. Основні поняття теорії алгоритмів. Приклади лінгвістичних алгоритмів.

ФОНЕТИКА

1. Звуки мовлення і звуки мови. Поняття фонем. Основні функції фонем. Варіанти фонем. Нейтралізація фонем.
2. Голосні фонем, їх склад. Питання про кількість голосних фонем української мови в дослідженнях українських вчених. Диференційні ознаки голосних фонем. Система голосних фонем.
3. Приголосні фонем, їх склад. Питання про кількість приголосних фонем в українській мові. Диференційні ознаки приголосних фонем. Система приголосних фонем.
4. Видозміни приголосних фонем: асиміляція, спрощення, дисиміляція.
5. Чергування голосних фонем: <о>, <е> з фонетичним нулем; <о>, <е> з <і>; <е> з <о> після шиплячих та <й>.
6. Чергування приголосних фонем: <г>, <к>, <х> - <ж>, <ч>, <ш>; <г>, <к>, <х> - <з'>, <ц'>, <с'>; зубних з ясенними; однієї фонемі зі сполученням двох.

7. Склад як одиниця фонетики. Основні теорії складу (сонорна, експіраторна, м'язового напруження). Структура складу і його компоненти. Типи складів: прикриті, напівприкриті та неприкриті; відкриті, закриті та напівзакриті. Складоподіл в українській мові.
8. Словесний наголос, його функції. Місце наголосу в слові в українській мові. Рухомий і нерухомий наголос при словозміні і словотворенні.
9. Орфоепічні норми в системі голосних і приголосних. Кодифікація орфоепічних норм.
10. Орфографія. Розділи української орфографії. Принципи української орфографії: фонетичний, морфологічний, традиційний, диференційний.

ЛЕКСИКОЛОГІЯ

1. Лексичне значення слова. Структура лексичного значення: архісеми, диференційні семи, конотативні семи.
2. Полісемія слова. Семантична структура полісемічного слова. Ієрархія значень і типи полісемії в українській мові.
3. Метафора й метонімія як способи семантичної деривації. Види метафор. Продуктивні моделі метонімічних перенесень. Синекдоха як різновид метонімії.
4. Лексичні омоніми, їх типи. Відмежування лексичних омонімів від випадків відносної омонімії. Проблема розмежування омонімії й полісемії.
5. Лексичні синоніми. Абсолютна синонімія. Типи синонімів за характером відмінностей. Синонімічний ряд і його домінанта. Поняття про квазісиноніми. Словники синонімів.
6. Лексичні антоніми. Структурні й семантичні типи антонімів. Поняття про енантіосемію. Стилистичні прийоми, побудовані на антонімії. Словники антонімів.
7. Лексичні пласти української лексики за походженням. Питома українська лексика, її ознаки. Лексичні запозичення. Освоєння запозичених слів. Етимологічні словники. Словники іншомовних слів.
8. Стилистична диференціація лексики української мови. Стилистично нейтральна лексика. Розмовна лексика, її види. Книжна лексика, її види.
9. Динамічні потенції лексико-семантичної системи мови. Активна лексика. Застаріла лексика, її види. Неологізми, їх види. Оказіоналізми.
10. Фразеологізм як одиниця мови (визначення, ознаки). Питання про обсяг фразеології. Семантичні типи фразеологізмів. Системні відношення у сфері фразеології. Фразеологічні словники української мови.

МОРФЕМІКА. СЛОВОТВІР. МОРФОЛОГІЯ

1. Способи словотвору і структурні класи слів.
2. Поняття морфемі. Історичний характер морфемної структури слова.
3. Морфологія як учення про граматичні форми слова і граматичні категорії.
4. Питання про частини мови та їх класифікацію в мовознавчій літературі.
5. Граматичні категорії іменника.
6. Відміни іменників та їх історичне формування.
7. Питання про місце числівників у системі частин мови.
8. Місце займенника в системі частин мови. Особливості граматичних категорій займенника.
9. Форми дієслова. Власне дієслівні граматичні категорії.
10. Питання про частиномовний статус службових слів.

СИНТАКСИС

1. Типологія синтаксичних зв'язків.
2. Сучасна українська синтаксична класиологія.
3. Формально-граматичний аспект речення. Типологія головних членів речення.
4. Традиційне та нове вчення про другорядні члени речення.
5. Проблема односкладного речення в сучасній українській мові.
6. Семантика речення. Семантичні ролі.

7. Поняття про синтаксичне ускладнення простого речення. Семантична складність речення і формальне ускладнення простого речення.
8. Синтаксис складного речення. Визначальні структурно-семантичні ознаки складного речення в сучасній українській мові. Змістова та інтонаційна єдність частин складного речення. Засоби зв'язку частин складного речення.
9. Поняття про складносурядне речення, його структура та місце в системі мови. Засоби організації складносурядних речень як цілісної структури.
10. Поняття про складнопідрядне речення. Етапи становлення та еволюція поглядів. Основні класифікації складнопідрядних речень в українській мові.
11. Текст. Граматичні категорії тексту. Текст, контекст і текстуалітет. Функції тексту.

СТИЛІСТИКА І КУЛЬТУРА МОВЛЕННЯ

1. Стилiстичнi конотацiї. Загальна характеристика.
2. Функцiонально-стильовi та емоцiйно-експресивнi значення фразеологiчних одиниць.
3. Функцiонально-стильовi та емоцiйно-експресивнi значення лексичних одиниць.
4. Стилiстичнi конотацiї словотвiрних засобiв.
5. Загальна характеристика стилiв української мови.
6. Поняття норми, нормалiзацiї, кодифiкацiї. Пуризм.
7. Загальна характеристика комунiкативних якостей мовлення.

ДIAЛЕКТОЛОГIЯ

1. Основнi напрямки дiалектологiчних дослiджень (теоретичний, лiнгвогеографiчний, лексикографiчний).
2. Дiалектнi групи i говори української мови. Характеристика найважливиших мовних ознак.
3. Українська дiалектна лексика.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛIТЕРАТУРА

- Авксентьев, Л. Г. Сучасна українська мова: фразеологія [Текст] / Л.Г. Авксентьев. – Харків : Вища школа, 1983. – 137 с.
- Анисимов, А. В. Компьютерная лингвистика для всех : Мифы. Алгоритмы. Язык [Текст] / А.В. Анисимов. – К. : Наукова думка, 1991. – 208 с.
- Бабич, Н. Д. Основи культури мовлення [Текст] / Н.Д. Бабич. – Львів : Світ, 1990. – 232 с.
- Бабич, Н.Д. Практична стилістика і культура української мови [Текст] / Н.Д. Бабич. – Львів : Світ, 2003.
- Баранов, А. Н. Введение в прикладную лингвистику : Учеб. пособие [Текст] / А.Н. Баранов. – М. : Едиториал УРСС, 2003. – 360 с.
- Бевзенко, С. П. Українська діалектологія: Збірник вправ і завдань [Текст] / С.П. Бевзенко. – К. : Вища школа, 1980. – 246 с.
- Безпояско, О. К. Граматика української мови [Текст] / О.К. Безпояско, К.Г. Городенська. – К. : Либідь, 1993. – 336 с.
- Белоногов, Г. Г., Новоселов, А. П. Автоматизация процессов накопления, поиска и обобщения информации [Текст] / Г.Г. Белоногов, А.П. Новоселов. – М. : Наука, 1979. – 256 с.
- Беляев, О. М. Сучасний урок української мови [Текст] / О.М. Беляев. – К. : Радянська школа, 1981, – 176с.
- Беляев, О. М. Методика вивчення української мови в школі [Текст] / О.М. Беляев, В.Я. Мельничайко, М.І. Пентилюк, Г.Р. Передрій, Л.П. Рожило. – К. : Радянська школа, 1987. – 246 с.
- Булаховський, Л. А. Деякі особливості українського консонантизму [Текст] / Л.А. Булаховський // Вибрані праці в 5-ти томах. – Т.2. – К. : Наукова думка, 1981. – С. 262-271.
- Винницький, В. М. Наголос в сучасній українській мові [Текст] / В.М. Винницький. – К.: Радянська шк., 1984. – 160 с.

- Вихованець І. Р. Граматика української мови. Синтаксис: Підручник [Текст] / І.Р. Вихованець. – К.: Либідь, 1993. – 368 с.
- Вихованець, І. Р. Нариси з функціонального синтаксису української мови [Текст] / І.Р. Вихованець. – К. : Наук. думка, 1992. – 224 с.
- Вихованець, І. Р. Частина мови у семантико-граматичному аспекті [Текст] / І.Р. Вихованець. – К. : Наук. думка, 1988. – 256 с.
- Вихованець, І. Р. Теоретична морфологія української мови [Текст] / І.Р. Вихованець, К.Г. Городенська. – К. : Пульсари, 2004. – 398 с.
- Вінцюк Т. Автоматичний озвучувач українських текстів на основі фонемно-трифонної моделі з використанням природного мовного сигналу [Текст] / Т. Вінцюк // Праці 6-ї Всеукраїнської міжнародної конференції “Оброблення сигналів і зображень та розпізнавання образів” – УкрОбраз’2002.. – К. : [s.n.], 2002. – С. 79–84.
- Волошин, В. Г. Комп’ютерна лінгвістика [Текст] / В. Г. Волошин : Навчальний посібник. – Суми : ВТД "Університетська книга", 2004. – 382 с.
- Гончаренко, С. У. Український педагогічний словник [Текст] / С.У. Гончаренко. – К. : Либіль, 1997. – 376с.
- Горецький, С. Й. Історія української лексикографії [Текст] / С. Й. Горецький. – К. : Акад. наук УРСР, 1963. – 224 с.
- Грищенко, А. П. Сучасна українська літературна мова [Текст] / А.П. Грищенко, Л.І. Мацько, М.Я. Плющ. – К. : Вища школа, 1997. – С.11-97, 98-253.
- Грязнухіна, Т. О. Система автоматичного морфологічного аналізу українського наукового тексту [BookSection] // Проблеми українізації комп’ютерів. – К. : [s.n.], 1993. – С. 42-46.
- Данилюк, І. Г. Прикладна морфологія : Навч. посібник [Текст] / І.Г. Данилюк. – Донецьк : ДонНУ, 2010. – 216 с.
- Данилюк, І. Г. Синтез мовлення в комп’ютерних системах [Текст] / І.Г. Данилюк // Лінгвістичні студії: Зб. наук. праць. Випуск 18 / Укл.: Анатолій Загнітко (наук. ред.) та ін. – Донецьк : ДонНУ, 2009. – С. 236-240.
- Данилюк, І. Г. Сучасні методи розпізнавання мовлення [Текст] / І.Г. Данилюк // Мовознавчий вісник: Зб. наук. пр. / МОН України. Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького. – Черкаси : [автор невідомий], 2009 р. – Вип. 9. – С. 15-21.
- Данилюк, І. Г. Технологія автоматичного визначення тематики тексту [Текст] / І.Г. Данилюк // Лінгвістичні студії: Зб. наук. праць. Випуск 17 / Укл.: Анатолій Загнітко (наук. ред.) та ін. – Донецьк : ДонНУ, 2008. – С. 290-293.
- Дарчук, Н. П. Комп’ютерна лінгвістика [Текст] / Н.П. Дарчук. – К. : Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2008. – 351 с.
- Дзензелівський, Й. О. Конспект лекцій з курсу української діалектології [Текст] / Й.О. Дзензелівський. – Ужгород : Вид-во УДУ, 1966. – 98 с.
- Дзера, О. Англійська й українська лексикографія (коротка теорія та історія) [Текст] / О. Дзера. – Л. : Вид. центр ЛНУ ім. І.Франка, 2004. – 169 с.
- Дубічинський, В. В. Українська лексикографія : історія, сучасність та комп’ютерні технології [Текст] / В. В. Дубічинський : Навч. посібник / Національний технічний ун-т "Харківський політехнічний ін-т". – Х. : НТУ "ХПІ", 2004. – 164 с.
- Єрмоленко, С. Я. Нариси з української словесності: Стилїстика та культура мови [Текст] / С.Я. Єрмоленко. – К. : Довіра, 1999, – 432 с.
- Жилко, Ф. Т. Нариси з діалектології української мови [Текст] / Ф.Т. Жилко. – К. : Радянська школа, 1966. – 307 с.
- Жовтобрюх, М. А. Курс сучасної української літературної мови [Текст] / М.А. Жовтобрюх, Б.М. Кулик. – К. : Вища школа, 1972.
- Загнітко, А. П. Теоретична граматика української мови : Синтаксис : Монографія [Текст] / А.П. Загнітко. – Донецьк : ДонНУ, 2001. – 662 с.

- Загнітко, А. П. Теоретична грамати́ка української мови [Текст] / А.П. Загнітко. – Донецьк : ДонДУ, 1996. – 437 с.
- Загнітко, А. П. Теорія сучасного синтаксису [Текст] / А. П. Загнітко. – Донецьк : ДонНУ, 2006. – 378 с.
- Залеський, А. М. Вокалізм південно-західних говорів української мови [Текст] / А.М. Залеський. – К. : Наук. думка, 1973. – 156 с.
- Зубов, А. В., Зубова, И.И. Информационный технологии в лингвистике [Текст] / А. В. Зубов, И. И. Зубова. – М. : Академия, 2004. – 208 с.
- Іваницька, Н. Л. Двоскладне речення в українській мові [Текст] / Н.Л. Іваницька. – К. : Вища шк., 1986. – 168 с.
- Історія української мови: Морфологія / С.П. Бевзенко, А.П. Грищенко, Т.Б. Лукінова та ін. – К. : Наукова думка, 1978.
- Історія української мови: Фонетика / М.А. Жовтобрюх, В.М. Русанівський, В.Г. Складенко. – К. : Наукова думка, 1979.
- Караман, С. О. Методика навчання української мови в гімназії [Текст] / С.О. Караман. – К. : Ленвіт, 2000.
- Каранська, М. У. Синтаксис сучасної української літературної мови [Текст] / М.У. Каранська. – К. : Либідь. 1992. – 312 с.
- Карпіловська, Є. А. Вступ до комп'ютерної лінгвістики [Текст] / Є. А. Карпіловська. – Донецьк : Юго-Восток, 2003. – 184 с.
- Клименко, Н. Ф. Основи морфеміки сучасної української мови [Текст] / Н.Ф. Клименко. – К. : ІЗМН, 1998. – 182 с.
- Кобилянський, Б. В. Діалект і літературна мова [Текст] / Б.В. Кобилянський. – К. : Радянська школа, 1960. – 402 с.
- Коваль, А. П. Практична стилістика сучасної української мови [Текст] / А.П. Коваль. – К. : Вища школа, 1987. – 352 с.
- Коструба, П. П. Фонетика сучасної української літературної мови [Текст] / П.П. Коструба. – Ч.1. – Львів, 1963. – 100 с.
- Кочан, І. Українські лінгводидакти крізь призму часу: словник-довідник [Текст] / І. Кочан, Н. Захлюпана. – Львів: ПАІС, 2009. – 168с.
- Курс сучасної української літературної мови / За ред. Л. А. Булаховського. – К. : Рад. шк., 1951. – Т. 2: Синтаксис. – 465 с.
- Левицкий, В.В. Квантитативные методы в лингвистике [Текст] / В. В. Левицкий. – Винница : Новая книга, 2007. – 264 с.
- Леонтьева, Н. Н. Автоматическое понимание текстов : системы, модели, ресурсы [Текст] / Н.Н. Леонтьева. – М. : Издательский центр "Академия", 2006. – 304 с.
- Лисиченко, Л. А. Лексикологія сучасної української мови: Семантична структура слова [Текст] / Л.А. Лисиченко. – Харків : Вища школа, 1977. – 114 с.
- Лукач, С. П. Бесіда на уроках мови [Текст] / С.П. Лукач. – К. : Радянська школа, 1990. – 112с.
- Марчук, Ю. Н. Компьютерная лингвистика : учебное пособие [Текст] / Ю.Н. Марчук. – М. : АСТ, Восток, 2007. – 317 с.
- Марчук, Ю.Н. Основы компьютерной лингвистики [Текст] /Ю. Н. Марчук. – М. : Народный учитель, 2000.– 226 с.
- Мацько, Л.І. Стилістика української мови [Текст] / Л.І. Мацько, О.М. Сидоренко, О.М. Мацько. – К. : Вища школа, 2003.
- Методика навчання рідної мови в середніх навчальних закладах / За ред. М.І. Пентилюк. – К. : Ленвіт, 2000. – 264 с.
- Методика навчання української мови в середніх освітніх закладах / За ред. М.І. Пентилюк. – К. : Ленвіт, 2004. – 400с.
- Наумчук, М. М. Словник-довідник основних термінів і понять з методики української мови [Текст] / М.М. Наумчук. – Тернопіль : Астон, 2008 – 132 с.

- Олійник, І. С. Методика викладання української мови в середній школі [Текст] / І.С. Олійник, В.К. Іваненко, Л.П. Рожило, О.С. Скорик. – К. : Вища школа, 1989. – 308 с.
- Остапенко, Н. М. Технологія сучасного уроку рідної мови: навч. посіб. [Текст] / Н.М. Остапенко, Т.В. Симоненко, В.М. Руденко. – К. : ВЦ «Академія», 2011 – 248 с.
- Партико, З. В. Прикладна і комп'ютерна лінгвістика : Вступ до спеціальності : Навчальний посібник [Текст] / З.В. Партико. – Львів : Афіша, 2008. – 224 с.
- Пентилюк, М. І. Методика навчання української мови у таблицях і схемах [Текст] / М.І. Пентилюк, Т.Г. Окуневич. – К. : Ленвіт, 2006.
- Пентилюк, М. І. Сучасний урок української мови [Текст] / М.І. Пентилюк, Т.Г. Окуневич. – Харків : Основа, 2007. – 176с.
- Пентилюк, М. Ф. Культура мови і стилістика [Текст] / М.Ф. Пентилюк. – К. : Вежа, 1994. – 240 с.
- Перебийніс, В. І. Традиційна та комп'ютерна лексикографія : Навч. посібник [Текст] / В.І. Перебийніс, В.М. Сорокін. – К. : Вид. центр КНЛУ, 2009. – 218 с.
- Пещак, М.М. Нариси з комп'ютерної лінгвістики [Текст] / М. М. Пещак/ НАН України ; Український мовно-інформаційний фонд. – Ужгород : Закарпаття, 1999. – 199 с.
- Півторак, Г. П. Формування і діалектна диференціація давньоруської мови [Текст] / Г.П. Півторак. – К. : Наукова думка, 1988.
- Плиско, К. М. Принципи, методи і форми навчання української мови [Текст] / К.М. Плиско. – Харків : Основа, 1995. – 240 с.
- Потапова, Р. К. Новые информационные технологии и лингвистика: Учебное пособие [Текст] / Р.К. Потапова. – М. : Едиториал УРСС, 2004. – 320 с.
- Практикум з методики навчання української мови в загальноосвітніх закладах [Текст] / За ред. М.І. Пентилюк. – К. : Ленвіт, 2003, – 302 с.
- Путіліна, О.Л. Прикладний синтаксис. Навчально-методичний посібник із курсу «Прикладний синтаксис» для студентів спеціальності 6.020303 «Прикладна лінгвістика» [Текст] / О. Л. Путіліна / За ред. А.П. Загнітка. – Донецьк : ДонНУ, 2011. – 62 с.
- Самійленко, С. П. Нариси з історичної морфології української мови [Текст] / С.П. Самійленко. – Ч. 1. – К. : Радянська школа, 1964; Ч. 2. – К. : Вища школа, 1970.
- Скрипник, Л. Г. Фразеологія української мови [Текст] / Л.Г. Скрипник. – К. : Наук. думка, 1973. – 248 с.
- Слинько, І. І., Гуйванюк Н. В., Кобилянська М. Ф. Синтаксис сучасної української мови. Проблемні питання: Навч. Посібник [Текст] / І.І. Слинько, Н.В. Гуйванюк, М.Ф. Кобилянська. – К.: Вища шк., 1994. – 670 с.
- Словник-довідник з української лінгводидактики [Текст] / За ред. М.І. Пентилюк. – К. : Ленвіт, 2003. – 149с.
- Словотвір сучасної української літературної мови [Текст] / Відп. ред. М. А. Жовтобрюх. – К. : Наук. думка, 1979. – 406 с.
- Сучасна українська літературна мова. Лексика і фразеологія [Текст] / Ред. І. К. Білодід. – К. : Наукова думка, 1973. – 438 с.
- Сучасна українська літературна мова. Морфологія [Текст] / Ред. І. К. Білодід. – К. : Наукова думка, 1969. – 583 с.
- Сучасна українська літературна мова. Фонетика [Текст] / Ред. І. К. Білодід. – К. : Наукова думка, 1969. – 436 с.
- Тараненко, О. О. Новий словник української (концепція і принципи укладання словника) [Текст] / О. О. Тараненко. – Київ-Кам'янець-Подільський, 1996. – 171 с.
- Теньєр, Л. Основы структурного синтаксиса [Текст] / Л. Теньєр : Перевод с франц. – М. : Прогресс, 1988. – 656 с.
- Тестелец, Я.Г. Введение в общий синтаксис [Текст] / Я. Г. Тестелец. – М. : Российский гос. гуман. ун-т, 2001. – 800 с.
- Тоцька, Н. І. Сучасна літературна українська мова: Фонетика, орфоєпія, графіка, орфографія [Текст] / Н.І. Тоцька. – К. : Вища школа, 1981.

Українська мова. Енциклопедія [Текст] / Ред. В. М. Русанівський, О. О. Тараненко та ін. – К. : Укр. енциклопедія, 2000. – 752 с.

Чабаненко, В.А. Основи мовної експресії [Текст] / В.А. Чабаненко. – К. : Вища школа, 1984. – 167 с.

Чабаненко, В.А. Стилїстика експресивних засобів української мови [Текст] / В.А. Чабаненко. – Запорїжжя, 2002. – 351 с.

Черницький, В.Б. Комп'ютерна лексикографія [Текст] / В. Б. Черницький : Навч. посіб. – Миколаїв : НУК, 2004. – 81 с.

Шульжук, К. Ф. Складні багатоконпонентні речення в українській мові [Текст] / К.Ф. Шульжук. – К. : Вища шк., 1986. – 183 с.